

Predmet: Brčko II

Viši sud u Beogradu – Odeljenje za ratne zločine

Broj predmeta: K. Po2 9/18

Krivično delo: ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz čl. 142, st. 1 KZ SRJ

Glavni pretres: 31.03.2021.

Ispitivanje svedoka Dragomira Jakovljevića

Svedok optužbe Dragomir Jakovljević naveo je da je tokom rata u BiH sa svojom jedinicom, Drugom semberskom brigadom VRS, čiji je komandant bio Blagoje Gavrilović, bio stacioniran u Brčkom. Objasnio je da je u ranijem periodu, pre rata, živeo u Brčkom, i da je iz tog perioda poznavao veći broj ljudi. Njegov komandant je propagirao da se kontaktira sa stanovništom Brčkog, da se ne plaše, jer im se neće dogoditi ništa loše, da ostanu u gradu. Iz tog razloga je kontaktirao sa stanovništvom. Imao je zadatak da to kontroliše, i da, u slučaju da se to ne provodi, da se čine neka zlodela, o tome obavesti komandu. Oštećenu N.A. upoznao je tako što je sreć kod svojih prijatelja koje je obilazio. Ona je počela da plače i tada mu je ispričala da je bila zatvorena u kući koju su koristili pripadnici Interventnog voda policije. Ispričala mu je da su je tu silovali ko je htio i kako je htio. Posle izvesnog vremena pustili su je da ide kući, ali su joj zapretili da mora stalno da bude tamo i da im uvek bude na raspolaganju, jer će je u protivnom ubiti i baciti u Savu. Želela je da izđe iz Brčkog i ode u inostranstvo jer ima garantno pismo od brata, ali se bojala pripadnika Inteventnog voda. Nije pominjala imena osoba koje su je silovale i zlostavljele. Želeo je da joj pomogne pa ju je izveo iz Brčkog i odveo u Bijeljinu u nameri da je prebaci za Srbiju. Međutim, tada se iz Bijeljine nije moglo bez Mladićevog potpisa, a u međuvremenu je njegova jedinica dobila premeštaj, pa je N.A. iz bezbednosnih razloga, smestio kod hodže Hasana kog je poznavao. Na novom položaju zadržao se neplanirano dugo, pa je po povratku u Bojeljinu saznao da je hodža otisao u razmenu i verovatno poveo i N.A.

Završna reč tužioca

U završnoj reči tužilac je naveo da u svemu ostaje pri podignutoj optužnici, jer smatra da je tokom postupka nesporno dokazano da je optuženi počinio krivično delo za koje se tereti. Postojanje oružanog sukoba na području BiH u inkriminisanom periodu je nesporna činjenica, i radi se o nemeđunarodnom oružanom sukobu. Interventni vod formiran je u Brčkom početkom maja meseca 1992. godine čiji je pripadnik bio i optuženi, što je utvrđeno iz pismene dokumentacije, a tu činjenicu nije osporio ni optuženi. On je u svojoj odbrani negirao izvršenje krivičnog dela za koje se tereti, navodeći da su sve radnje koje su opisane u optužnici izmišljotina. Svedoci, pojedini pripadnici Interventnog voda, izjavili su da su izbegavali optuženog, i da je on radio šta je htio, da niko nije imao uvid u njegovo kretanje i kontolu nad njim. Optuženi se tereti da je primenjivao mere zastrašivanja i terora dana 27. maja 1992. godine tako što je prvo Damira Brodlića, ranjenika, dovezao iz Logora Luka u stan Mirele Brodlić u kojem se nalazila zajedno sa Semkom, Šuhretom i Muhamedom Čaluković, Goranom, Fadilom, Đihom i maloletnim Vedadom i Rusmijrom Hasanovićem, a zatim ih postrojio, prebrojao i pretio da će ih pobiti ukoliko ih sutra ne bude zatekao u istom broju, tro je ponavljao i idućih dana. Oštećeni Muhamed Čaluković detaljno je opisao kako je postupao optuženi, čiji iskaz je skladu sa iskazima oštećenih Semke Čaluković i Mirele Brodlić. Takođe se optuženi tereti da je nečovečno postupao prema oštećenim S.A. i njegovim bratom M.A. tako što je došao u Logor Luka gde su oštećeni bili zatvoreni i naredio im da se međusobno udaraju. Optuženi je udarao

M.A šakama po licu, da bi potom prosuo sok na pod i primorao S.A. da ga poliže. Potom ga je udario u glavu heft mašinom i nožem mu, uz vređanje i pretnje da će ga zaklati, naneo posekotinu u predelu vrata. Obojici oštećenih naredio je da skinu pantalone i da naizmenično jedan drugom stavljaju penis u usta. Ispitani kao svedoci, obojica oštećenih dali su vrlo detaljne i saglasne iskaze u kojima su opisali ponašanje optuženog, te da su ga poznavali iz viđenja, i da je jedan od oštećenih bio dobar prijatelj sa ocem optuženog. U odnosu na navode optužbe koji se odnose na silovanje oštećene N.A. koju je optuženi doveo u kuću u kojoj su boravili pripadnici interventnog voda gde je držana dvadesetak dana, ocenio je da su ti navodi dokazani pre svega iskazom same oštećene. Ona je izjavila da je bila primorana na seksualni odnos sa optuženim jer joj je on naredio da ode u sobu i da se skine, da nije smela da odbije jer se bojala za svoj život obzirom da je bio naoružan, da je u isto vreme u gradu bio i njen brat, čiji bi život bio ugrožen da je odbila. Svedok Nikica Mitrović, kao i svedok Jakovljević naveli su u svojim izjavama da im se oštećena žalila što joj se za vreme boravka u kući sa pripadnicima Interventnog voda događalo. Ukazao je da je nalazom sudskog veštaka utvrđeno da oštećena ima očuvanu sposobnost reprodukovanja doživljenog, ali da bi emocionalni faktor i doživljeni stres mogli da kompromituju reprodukovanje upamćenog u smislu nedovoljne selektivnosti i odsustva detalja. To što oštećena nije govorila o detaljima, ne znači da se to nije dogodilo. Oceno je da je optuženi izvršio krivično delo sa direktnim umišljajem, da tokom postupka nije pokazao kajanje, pa je zbog posledica krivičnog dela po oštećene, posebno braću S.A. i M.A., te oštećenu N.A., predložio sudu da optuženog oglasi krivim i osudi na kaznu zatvora u trajanju od najmanje 10 godina.

Završna reč punomoćnice oštećene

U završnoj reči punomoćnica oštećene N.A. izjavila je da se u celosti pridružuje završnoj reči tužioca. Ukazala je da je svedočenje oštećene, u skladu sa njenom ličnošću, upravo onakvo kako je to veštar u svom nalazu i opisao. Da se radi o jednostavnoj ličnosti koja ima očuvanu moć reprodukovanja zapamćenog, ali da kod nje, kada treba da govoriti o traumatičnim događajima, dolazi do blokade da i o istim govoriti veoma oskudno. Bez obzira na oskudan iskaz koji je dala, oštećena je govorila istinu, što se može zaključiti na osnovu iskaza drugih svedoka. O situaciji u kojoj se nalazila, u odnosu na optuženog, bez ikakve mogućnosti da mu se usprotivi, govore i drugi svedoci/oštećeni kao što su Mihamed Čaluković, Braća S.A. i M. A. zatim i Mirela Brodlić, koja je navela da se, pored ostalog, bojala odvođenja i silovanja, što upućuje na zaključak da su silovanja u Brčkom bila masovna. Da N. A. govoriti istinu potvrđuje u svom iskazu i svedok Dubravko Češić, koji navodi da je u kući u kojoj su bili smešteni pripadnici Interventnog voda, video i jednu plavu ženu koja je bila tu smeštena. Njeno prisustvo u toj kući potvrđuje i svedok Nikica Mitrović, koji takođe navodi, kao i svedok Dragomir Jakovljević da im se oštećena žalila zbog svega što joj se tamo dogodilo. Oštećena je ispričala sudu ono što je doživela, njena priča je istinita, jer je isto to ispričala svedocima Jakovljevići i Mitroviću mnogo pre ovog postupka, u vreme kada nije ni znala da će do bilo kakvog postupka ikada i doći. Punomoćnica oštećene ukazala ne na trajne i teške posledice silovanja koje oštećena ima, i koje će je pratiti tokom celog života, o čemu postoji i medicinska dokumentacija. Predložila je sudu da optuženog oglasi krivim.

Završna reč branioca optuženog

U završnoj reči, branilac optuženog naveo je da tokom postupka nije dokazano da je njegov branjenik počinio krivično delo za koje se tereti. On nije primenjivao mere zastrašivanja i terora, već je, naprotiv, lice koje je ostalo bez noge izveo iz Logora Luka, u kojem nisu postojali elementarni uslovi za preživljavanje, i odveo ga is tan njegove tadašnje devojke, a sada supruge,

Mirele Brodlić. Navodna pretnja svim licima koja su se zatekla u stanu, da će ih optuženi pobiti, je vrlo paušalna i nejasno je da kog se uopšte i odnosi. Takođe nema dokaza da je optuženi nečovečno postupao u odnosu na braću S.A. i M.A da ih je zlostavljao na način kako mu se to optužnicom stavlja na teret. Optuženi nije nije ni imao mogućnost da boravi u Logoru Luka, jer tu nije ni bio raspoređen, niti je imao nadležnosti u Logoru. Činjenica da ovi oštećeni poznaju roditelje optuženog, može samo da bude povod da da ino neko drugo lice koje ih je zlostavljalo povežu sa optuženim, samo za to što su mu poznavali roditelje. Inače, roditelji optuženog su u Brčkom, kao profesori, bili ugledni građani i on se sasvim sigurno ne bi tako ponašao prema starijim osobama, posebno ejr za tim nije imao nikakve potrebe. U isto vreme, ovi oštećeni, prilikom davanja iskaza, nisu se mogli setiti nekih bitnih detalja. Što se tiče silovanja oštećene N.A., nesporno je da je ona boravila u kući u kojoj su bili pripadnici Interventnog voda, te da je tamo obavljala kućne poslove. Sporno je dali juje, pored drugih pripadnika voda, silovao i optuženi. Oštećena je prilikom davanja iskaza u policiji navela da je optuženi sa njom samo bukvalno spavao, jer je bio mortus pijan. Naknadno njen prosećanje da ju je silova je rezultat pripreme oštećene za glavni pretres. Iz samog optužnog akta se ne može utvrditi, jer nije detaljno ni opisano, na koji način je optuženi izvršio silovanje, nema navedenog ni jednog bitnog obeležja predmetnog krivičnog dela. Samim tim, ukoliko postoji sumnja u činjenice od bitnog značaja za presuđenje, to treba tumačiti u korist optuženog. Napomenuo je da je optuženi već osuđen za jedno krivično delo koje je učinio u Brčkom u alkoholisanom stanju, za nešto što je počinio danve 1992. godine, da ima četvoro maloletne dece, i da se zbog proteka vremena i davanja neke druge šanse da uspe u životu optuženi treba da oslobodi od optužbe, jer tužilaštvo nije upelo da dokaže navode iz optužnice.

Završna reč optuženog

U završnoj reči optuženi je izjavio da se ne oseća krivim i da u celosti prihvata završnu reč svog branioca.

Objavljivanje presude zakazano je za 26. april 2021. godine.